

til at uddanne Lærde og Embedsmænd. Dette er en fuldstændig urigtig Paastand. Disse Skoler benyttes ikke blot af dem, der vilde være Studenter. Jeg skal isørigt bemærke, at der er Mange af dem, der blive Studenter, som hverken ere Lærde eller Embedsmænd, men som desuagtet kunne være vel tjente med den Uddannelse, de have faaet ved at gjenngaae Skolen; og som have følt sig vel tjente dermed i den Stilling, som de senere have indtaget i Livet. Men der er desuden ved Siden deraf en stor Mængde Disciple i de lærde Skoler, som aldrig blive eller ønske at blive Studenter; men som benytte dette Udviklingsmiddel som en anden Skole, og jeg skal oplyse dette ved nogle Taldata, der isørigt tidligere have staaet at læse i Bladene. Der er saaledes af en Skole, hvorfra der var dimitteteret 99, deels Studenter og deels Realister; tidligere uddaaet 145 Disciple med den Mødenhed i Udvikling, som de havde faaet i de lavere Classer, og fremdeles er der en anden Skole, som har udsendt 132 Disciple, færdige til de forskjellige Gramina, medens der i samme Tid har været 303 Disciple, som have benyttet Skolen og ere gaaede ud derfra uden at blive Studenter. — Forøvrigt skal jeg ikke dvæle ved det Meget, der kunde fremkomme, og som allerede er fremkommet imod de Forslag, som ere opførte under Nr. 34. a. og b, men jeg skal kun gjøre den almindelige Bemærkning, at naar man nu, da man ser, at der i en ikke altfor fjern Fremtid maa blive Tale om en Omorganisation, eller i alt Fald forinden man ser, hvorledes Omorganisationen af Almueffølevæsenet eller et Gjennemsyn af Skolevæsenets Lovgivning bliver, bestandig træffer store Vexler paa Sorø-Academi, om hvilket man haaber, at det skal komme til at staae i et vist Forhold til den hele Folkeoplysningssag, saa handler man derved imod sin egen Fordeel. Naar man nemlig uden egentligt at opnaae nogen stor Fordeel berøver dette Institut saa 10,000 Rd., saa 14,000 Rd., og saa tilsidst lader det stige op til 15,000 Rd., saa modarbejder man, at Sorø-Academi med saa stor Kraft senere kan komme til at virke til dette Formaal. — Forøvrigt skal jeg, da jeg nu har Ordet, med Hensyn til Forslaget under Nr. 41

gjøre det samme ærede Medlem for Randers Amts 1ste Valgkreds opmærksom paa, at siden han er Medlem af Finantsudvalget, skulde han ikke behøve at spørge, om der i Skaarup er nogen anden Skole end Organistiskolen, thi det ligger fuldstændig klart for af Alt, hvad der er forhandlet om denne Sag, at der er 2 Skoler; at der nemlig er en Skole, som alene underholdes af Communen, og som Communen betragter som sin egen, samt at der ved Siden deraf er en anden Skole under Navn af Organistiskolen, forbunden med Seminariet og ene og alene oprettet for at tjene Seminariet. Denne Omstændighed, som jo forøvrigt findes fuldstændig udviklet i Seminarieforstanderens Erklæring, synes dog at maatte være et Fingerpeg paa, at denne Skole ingen Interesse har for Communen, og dersom vi altsaa vedblive at nægte Bevillingen til denne Skole, maa den engang komme til at gaae ind; det er idetmindste ikke rimeligt, at Communen skulde være meget villig til at underholde to Skoler.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brix) har henvendt det Spørgsmaal til mig, om jeg nærmere har overveiet det Forslag, som jeg har stillet, og som findes under Nr. 27, hvilket jo angaaer Nedsættelsen af en Examencommission for de theologiske Studerende, da kan jeg fuldstændig berolige det ærede Medlem i saa Henseende. Forslaget, som jeg har stillet, angaaer en forholdsvis ubetydelig Sum, men jeg erkjender, at det indeslutter i sig et Princip af Betydning, en Foranstaltning, der kan faae og rimeligvis ogsaa vil faae større Følger. Jeg har ingenlunde fordulgt for mig selv, at dette Princip, om man vilde forsøge at flette det Anerkjendelse, at denne Foranstaltning, om den skulde forsøges iværksat, vilde møde Betydeligheder eller endog saa ligefrem bestemte Indsigelser fra flere forskjellige Sider, saaledes som de jo allerede ere fremkomne fra to Sider idag her i Salen. Men jeg skal tillige bemærke, at jo længere og jo mere jeg har overveiet denne Sag, desto mere er den Beslutning bleven modnet hos mig, at det var et Skridt, som burde og maatte forsøges. Det